

FRAGMENT

Everything zen?

I don't think so

Gavin Rossdale

München. Hoofdstad van Beieren, bierhoofdstad van de wereld. Geroemd om zijn gastvrijheid, overvloedige keuken en oude tradities waar de tijd geen vat op leek te hebben. Het was tevens de stad die aan de wieg had gestaan van het nazisme. Deze merkwaardige combinatie trok het hele jaar door massa's toeristen vanuit de hele wereld naar het diepe zuiden van Duitsland.

Sil Maier las het allemaal in een Engelstalige folder, die hij eerder vandaag door een gids op de overvolle Marienplatz, recht tegenover het raadhuis, in zijn handen gedrukt had gekregen.

Het voelde vreemd om voor toerist te worden aangezien in zijn eigen geboortestad.

Hij nam een flinke slok bier en bladerde door de folder. Om hem heen, in een afgeladen vol Weisses Brauhaus, waren de gasten in de loop van de avond steeds luidruchtiger geworden. Opgewonden stemmen, afkomstig van busladingen Britten en Italianen, resoneerden door de zalen met hun witte, gewelfde plafonds en bruin houten meubilair. Verspreid tussen de bezoekers zaten traditioneel geklede mannen uit de regio in een noodtempo halveliterglazen bier weg te werken.

Er was een 'Third Reich-Tour' samengesteld, las hij. En voor mensen die maar geen genoeg konden krijgen van Dachau en architectuur uit een van de zwartste bladzijden van de geschiedenis, behoorde een 'Extended Third Reich-Tour' tot de mogelijkheden. Geweldig: twee dagen bedenkelijk amusement onder leiding van een kundige gids. Maier had die gids vanmiddag gesproken. Die was zo jong dat hij zijn kennis als ieder ander uit geschiedenisboeken zou moeten halen.

Maar wat wist hijzelf eigenlijk van München? Verrekte weinig. Alles wat met zijn geboortestad te maken had, zat al decennialang diep weggestopt achter een dik, ondoordringbaar schild van desinteresse en cynisme. Er waren dan ook weinig mooie of warme herinneringen om op terug te kijken.

Maier was hier geboren en opgevoed door zijn moeder. Zijn vader was nooit komen opdagen. Zijn jeugd was eenzaam geweest, maar dat was hij pas achteraf gaan beseffen. Hij herinnerde zich een kale kamer, met een skai bank en een mosgroene vloerbedekking, waar hij met een driewieler in het rond fietste als zijn moeder sliep. Ze sliep veel. Ze sloot zich soms hele dagen op in haar slaapkamer, met de gordijnen dicht.

Op een ochtend werd ze niet meer wakker. Ze reageerde niet

toen hij aan haar schouders trok en uit pure angst begon te schreeuwen en te huilen. Ze lag daar maar, haar mond opengezakt, ogen half gesloten, in die verduisterde kamer, haar gezicht vreemd bleek, met een blauwige schijn. Hij kon zich de geur nog sterk herinneren. De geur die bij zijn moeder hoorde. De geur van sterkedrank.

Hij was pas acht jaar geweest en de autoriteiten wilden hem in een weeshuis plaatsen. Maar voor het zover kwam eiste zijn moeders moeder hem op en nam hem mee naar Utrecht, Nederland.

Het was de laatste keer geweest dat hij voet op Beiers grondgebied had gezet. Later was hij voor zaken nog weleens in Duitsland geweest, maar de reis naar het zuiden was hem een brug te ver. Te confronterend.

'*Heimat,*' mompelde hij cynisch voor zich uit, zijn donkere oogopslag gericht op een kleine groep Müncheneren aan de tafel naast hem. Ze brulden van de lach en sloegen elkaar op de schouders. Een leven kan vreemd lopen, besepte hij. Als zijn moeder was blijven leven, dan had hij nu misschien bij hen gezeten, met zo'n *Janker* aan, of zo'n vilten jagershoedje op zijn kop. Niet waarschijnlijk, maar het kon.

In elk geval sprak hij de taal vloeiend, ook het dialect kon hij nog steeds zonder moeite verstaan. Dat wel. Maar goed gezien was hij een vreemdeling in zijn eigen land.

Hij hoorde nergens thuis.

Hij goot het laatste restje bier in zijn keelgat. Het was zijn vierde glas, de alcohol was begonnen aan zijn verdovende werking. Hij zette het lege glas met een klap op tafel en wenkte een in klederdracht gestoken serveerster voor de rekening. Hij betaalde contant.

Terwijl hij tussen de tafels door naar de uitgang liep, miste de twee liter Schneider Weisse zijn uitwerking niet. In een rechte lijn lopen ging moeizaam. De klap kwam buiten, waar de oktoberwind door de donkere, lege straten joeg en de regen diepe plassen op de bestrating achterliet. Sinds vanmiddag was de temperatuur met minstens tien graden gezakt. Hij rilde en ritste zijn jack dicht.

Vlak bij het restaurant was een taxistandplaats. Zeven crèmekleurige auto's stonden achter elkaar geparkeerd. Hun chauffeurs zaten in het zachte dashboardlicht te wachten op klandizie. Sommigen lezend, anderen druk telefonierend. De auto's leken heen en weer te wiegen. Naar links, naar rechts, onscherp.

Misschien moest hij nog even wat rondlopen voor hij zich terug naar zijn hotel liet rijden. Zoals hij zich nu voelde, zou er van slapen niets komen.

Hij kuierde in de richting van het raadhuis. Het negentiende-

eeuwse gebouw maakte de indruk van een gotische kerk en rees somber op uit de glinsterende straten. Regendruppels gleden langs de kraag van zijn jack over zijn rug. Hij voelde ze niet.

De metershoge, dubbele poort stond open. Onder de diepe toog die naar het binnenplein leidde, bleef hij staan, zijn handen in zijn zakken gepropt. Hij bekeek de talloze spreuken, gedenktekens en inscripties die aan weerszijden op de natuurstenen muren waren aangebracht. In de schemer waren ze amper leesbaar. De zwarte letters schoven heen en weer over zijn troebele blikveld.

*über alles das deutsche vaterland. der stadt
münchen zur erinnerung an den 3. deutschen
reichskriegertag im jahre 1929.*

Hij staarde somber naar het binnenplein, waar het regenwater in dunne stralen uit de bekken van monsterlijke waterspugers kletterde. Als kind was hij hier geweest, aan de veilige hand van zijn moeder. Hij was het bijna vergeten. Haar serieuze, strakke gezicht, die bleke gelaatskleur, dat dunne haar dat naar achteren was gekamd. De kleren die ze droeg, een geruite rok met een soort vilten jas. Groen. Het waren slechts flarden van herinneringen die bij hem bovenkwamen. Dit gebouw had op hem als jochie een onuitwisbare indruk gemaakt, maar vaak kon hij hier niet zijn geweest. Hij haalde zijn neus op en sloot zijn ogen, opende ze meteen weer, verschrikt, omdat hij sterk het gevoel had dat hij achterover zou vallen.

In de afgelopen weken had hij doelloos rondgezworven in Nederland en België, van het ene naar het andere hotel en van de ene naar de andere bar. Via de Ardennen was hij in de Franse Elzas terechtgekomen en was vervolgens, als een jachthond die ineens het juiste spoor te pakken kreeg, in een rechte lijn over de A8 naar Beieren gereden.

Gisteravond laat was hij in München aangekomen en had een hotel aan de rand van de stad gevonden. Een oude watermolen, met een handvol kamers en een kleine parkeerplaats langs een snelstromende beek. Het witgeschilderde hotel werd gerund door een zestiger met een grijze baard. Andere gasten had hij niet gezien, er was geen hotelbar en geen restaurant, uitsluitend kamers en een ruimte die dienstdeed als ontbijtzaal.

Vannacht, in zijn doorgezakte bed, had hij voor het eerst in jaren gedroomd. Over zijn moeder. Haar gezicht was haarscherp, de ogen stonden droevig en de mondhoeken trokken nerveus terwijl ze hem alleen maar zwijgend, bijna verwijtend aankeek vanuit haar stille, donkere wereld.

Als zijn moeder nog had geleefd, zou ze inderdaad geen reden hebben gehad om trots te zijn op haar enige zoon. Geen enkele. Mogelijk enkele jaren geleden nog wel, maar nu niet meer. Daarvoor was er te veel gebeurd.

Hij liep onder de toog door naar het midden van het plein.

De wind wakkerde aan, buitelde en draaide langs de hoge muren met hun smalle, sombere toogramen, en veroorzaakte een laag, fluitend geluid. Tientallen afzichtelijke monsters met vleermuisvleugels keken naar hem, hun gezichten uitdrukingsloos in steen uitgehakt. Angstige, broodmagere honden klampten zich vast aan de gevels, met uitpuilende oogbollen, alsof ze elk moment konden worden afgeranseld. Menselijke figuren, hun monden wijd open alsof ze schreeuwden, maar hun ogen dood en blind voor zich uit starend, hingen op elke etage voor eeuwig aan de muren van het gebouw.

De wind trok aan zijn jack en leek hem te wenken, hem mee te sleuren, dicht naar het midden toe, waar hij wankelend bleef staan. Hij schudde zijn hoofd en streek met beide handen de nattigheid van zijn kortgeschoren schedel. Proefde de regendruppels op zijn lippen. Hij hield de drank verantwoordelijk, maar kon zich niet aan de indruk onttrekken dat de muren hem toespraken. Ze leken zich over hem heen te buigen, hem in te sluiten. Een zwaar, laag gejank steeg klaaglijk op uit de opengesperde bekken.

Even voelde hij weer de angst die hij als jongen had gevoeld. Hier, op dit plein. Thuis, bij zijn moeder. Daarna ebde die weer weg.

Dit zijn stenen, Maier. Alleen maar stenen. Gargouilles, honderden jaren geleden uitgehakt om regenwater van kostbare gebouwen af te voeren. En om boze geesten te weren.

Boze geesten.

Gingen ze daarom zo tekeer? Trok de wind daarom zo hardnekkig aan zijn jack, en voelde hij zich daarom rechtstreeks door hen aangesproken?

Roerloos bleef hij staan, gefascineerd door de geluiden die weerkaatsten tussen de hoge muren. Het was alsof de versteende demonen contact maakten, in hem een zielsverwant herkenden, hem wenkten zich bij hen te voegen. Of huilden en schreeuwden ze om het hardst om hem weg te jagen? Weg van deze plaats, weg uit München?

De laatste keer dat hij in de spiegel had gekeken had hij er minder angstaanjagend uitgezien dan de beelden die hem omringden, maar schijn bedroog. Hij wist waartoe hij in staat was. En zij wisten het ook.

Er was een periode in zijn leven geweest dat hij goed bezig was. Een goedlopend bedrijf had opgebouwd. Respect ontving. Een lieve, mooie vrouw had, een bungalow in Zeist. Trots

op zichzelf was.

Hij had het willens en wetens verworpen, alles. Uit alle keuzes die hij in zijn betrekkelijke luxe had kunnen maken, had hij gekozen voor de glijbaan van zelfdestructie, en op zijn razende, door adrenaline gedreven tocht mensen met zich meegetrokken, de diepte in. Waarom?

De regen daalde gestaag neer uit de inktzwarte hemel boven de binnenplaats. Hij huiverde en draaide om zijn as, nam de beelden in zich op, de donkere, hoge ramen. Klemde zijn kiezen op elkaar. Haalde nog eens zijn neus op en veegde de nattigheid uit zijn gezicht.

Hij wilde uitzoeken wat hem had gedreven, het waaróm, en op een of andere manier had zijn onderbewuste hem naar München geleid. Zijn geboortestad. De stad die hij bijna drie decennia had gemedend, zorgvuldig had weggestopt, beschouwd als een niet-bestaand oord waar hij niet mee geassocieerd wilde worden. Een administratief gegeven was het, een plaatsnaam in zijn paspoort, meer niet.

Er moest een reden voor zijn dat hij hier nu was. Hij had het lang genoeg genegeerd. Als hij nog iets van zijn leven wilde maken, dan moest hij eerst de fundamenten ervan vinden. Anders viel er niets op te bouwen.

Morgen. Morgen ging hij de confrontatie aan.